

Participatie gemeente Hilvarenbeek

22 april 2020

Tomorrow Energy Development B.V.

Telefoon: 0334820560

1. Inleiding

Geheel in lijn met het Parijse klimaatakkoord en de -door ons ondertekende- 'Gedragscode zon op land' van brancheorganisatie Holland Solar vinden wij het participatie deel van essentieel belang.

Heel Nederland staat voor een opgave om over te gaan op een schonere energievoorziening. Om de enorme opgave voor het kleine Nederland te kunnen vervullen kunnen wij niet om grootschalige energie op land heen. Vaak als omwonenden van een zonnepark horen dat er een initiatief in de nabijheid van hun kan komen ontstaan er zorgen. Deze zorgen nemen wij als initiatiefnemer graag weg bij de omwonenden.

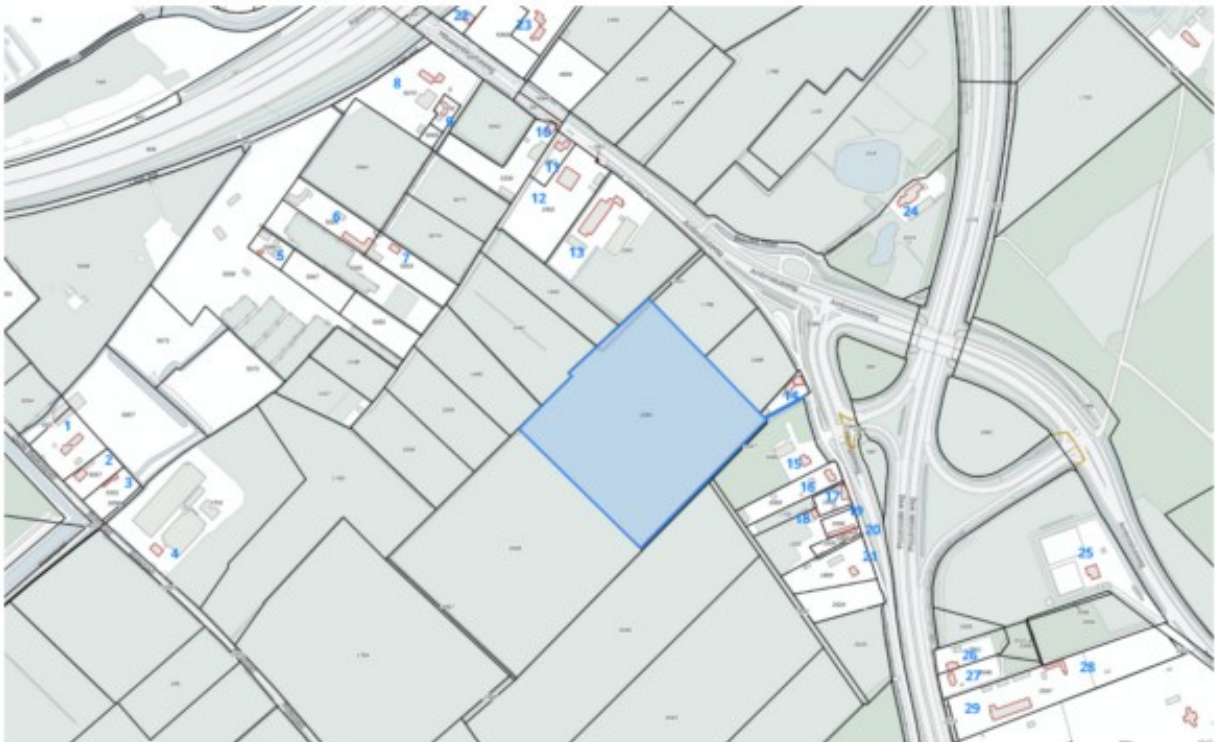
Afbeelding 1: Zonnepark SADC Solarpark Groene Hoek gerealiseerd door Eric J.W. Bakker (mede-eigenaar Tomorrow Energy)

Voor Tomorrow Energy B.V. (TE) is van essentieel belang om alle belanghebbenden (stakeholders en omwonenden) in een relatief vroeg stadium te betrekken bij de plannen en ideeën die TE heeft als bedrijf. Dit omdat het de kwaliteit van een project enkel ten goede zal komen. Samen met de omwonenden en de stakeholders proberen wij de kwaliteit van een duurzaam

project te verhogen. Dit omdat de omgeving specifieke (gebieds-)kennis kunnen inbrengen die de initiatiefnemer niet kent.

2. Planparticipatie

Voor het park in Hilvarenbeek hebben wij de volgende methode gebruikt om omwonenden van informatie te voorzien, maar ook om de informatie van hen te gebruiken in onze plannen. De omwonenden zijn in kaart gebracht. Dat heeft geresulteerd tot de volgende adressen die wij in kaart hebben kunnen brengen.

Afbeelding 2: kaart van alle adressen in kaart gebracht als omwonenden door Tomorrow Energy

Alle adressen in afbeelding 2 zijn door TE aangeschreven. Voor een volledig overzicht van de adressen zie bijlage 1. Vanuit dit schrijven zijn er een drietal reacties geweest.

1. De heer Erik Hesselmans heeft ons verzocht bij hem langs te komen voor een keukentafelgesprek. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 20 februari 2020. De heer Erik Hesselmans is woonachtig aan de Tilburgseweg 49B te Hilvarenbeek. De heer Hesselmans en zijn partner hebben een duidelijke stellingname betreffende het initiatief. Zij zijn verre van een voorstander van het zonnepark. Wel is aangegeven door de heer Hesselman dat hij liever een zonnepark dan een windmolen ziet. Omdat het zonnepark aan hun achtertuin zal grenzen hebben wij gezamenlijk besloten dat het zonnepark in welk geval dan zo veel als mogelijk uit het zicht onttrokken zou moeten worden. Dit hebben wij gedaan door het panelenveld naar achteren te schuiven. Ook zal er een (groene) bufferzone tussen tuin en zonnepark komen te liggen. Verder had de heer Hesselmans nog ideeën over financiële participatie waar wij in hoofdstuk 3 op terugkomen.
2. De familie van Erven, woonachtig aan de Tilburgseweg 43 hebben ook gereageerd. Ook hen hebben wij bezocht op 20 februari 2020. De heer en mevrouw van Erven wonen al enige tijd aan de Tilburgseweg en spelen momenteel met het idee om wat verbouwingen plaats te laten vinden. Onder andere de verplaatsing van de schuur en het bijbouwen van een aanleunwoning. De heer van Erven heeft ons vooral verzocht om hem zo min mogelijk last te laten hebben van de panelen. Dit hebben wij weten te realiseren door de panelen uit het zicht te onttrekken door middel van groenstroken langs de randen. Deze (groene) bufferzones zorgen ervoor dat de panelen minder goed te zien zijn vanuit de woning van de familie van Erven. Daarnaast had de heer van Erven erg veel last van opstuivend zand vanaf het perceel. Dit probleem is relatief makkelijk op te lossen. Door, zoals in bijlage 2 de landschappelijke inpassing, te zien is zullen wij gebruik maken van een kruidenrijk mengsel dat ingezaaid zal worden. Er zal dus geen zand meer van de percelen kunnen stuiven richting het huis van de familie van Erven. Verder hadden zij ook ideeën over financiële participatie die wij zullen bespreken in hoofdstuk 3.
3. De heer Derks heeft als eigenaar van het restaurant De Twee Bourgondiërs ook gereageerd op ons schrijven. Hetgeen de heer Derksen ons mededeelde is:

Beste heer Van Velthoven,

Na de brief over Diessen die wij kennelijk per abuis ontvingen, viel even later het plan voor de Ambrosiusweg Hilvarenbeek op de mat.

Ik wil u langs deze weg laten weten dat ik me fel zal verzetten tegen dit plan, omdat het me zowel zakelijk als privé raakt. Als bijlage ziet u enkele foto's van het uitzicht vanuit mijn woning en vanaf de parkeerplaats waar onze restaurantbezoekers parkeren.

Dit prachtige uitzicht wilt u gaan vervuilen. Soms stappen hier gewoon mensen spontaan van de fiets om de mooie zonsondergang te bekijken. Onze gasten komen vanwege de mooie ligging. Vanuit het raam van ons restaurant kijk je straks niet meer uit op de velden, maar op jullie project. Dat zal mij in mijn woongenot, en zakelijk schaden. Beter een plek ergens diep in de polder gebruiken ofzo, maar niet hier!

Ik zal contact opnemen met de gemeente Hilvarenbeek om me voor te laten lichten over alle mogelijke manieren om dit een halt toe te kunnen roepen.

Wellicht is het beter dat u alvast een ander veldje uitzoekt.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Arnoud Derks

Café-restaurant De 2 Bourgondiërs

Afbeelding 3: Uitzicht vanaf de Twee Bourgondiërs

Afbeelding 4: Uitzicht vanaf de Twee Bourgondiërs

Wij hebben de heer Derks helaas niet persoonlijk gesproken, omdat de heer Derks ons via zijn e-mail helaas niet heeft uitgenodigd voor een gesprek. Wel hebben wij gekeken naar hoe wij de heer Derks beter kunnen voorzien. Zoals te zien in afbeelding 3 staat de heer Derks op de bovenverdieping van zijn woning. Wel willen wel bij voorbaat willen wij melden dat als de heer Derks op de bovenverdieping van het pand gaat staan hij altijd enig zicht op het zonnepark zal houden. Wel is in bijlage 2 te zien dat wij voor de heer Derks het zonnepark naar achter hebben verplaatst en verder van zijn bedrijf en woonhuis gelegen aan de Tilburgseweg 51 te Hilvarenbeek hebben verplaatst. Ook zullen wij er zorg voor dragen dat de heer Derks, mits hij daarvoor open staat, door middel van een recreatiemogelijkheid nader af te stemmen met de heer Derks. Wij denken als Tomorrow Energy zijnde dat het zonnepark een eventuele meerwaarde zou kunnen creëren voor de heer Derks, echter hebben wij tot nu

toe nog niet het gesprek met de heer Derks kunnen opstarten. Ondertussen hebben wij begrepen dat de heer Derks reeds contact heeft gelegd met de gemeente Hilvarenbeek. Wij hopen de heer Derks in een later stadium alsnog bij de plannen te kunnen betrekken, wellicht kunnen wij in een meer concrete vorm afspraken maken met de heer Derks.

Duidelijk willen wij benadrukken dat de aanpassingen gedaan in de landschappelijke inpassing voor gedaan zijn voor de heer Derks, daar wij hem graag tegemoet wilde komen in zijn bezwaren. In een eerder stadium hadden wij gekozen voor een puntvormige inpassing waarbij de heer Derks de panelen dichterbij zijn eigendommen in de buurt zou krijgen. Wij hebben panelen veld verplaatst en ervoor gezorgd dat de heer Derks nu vooral groen om hem heen heeft gekregen.

Ook hadden wij omwonenden en geïnteresseerden gevraagd op 26 maart 2020 tezamen met ons mee te denken over participatie in beide vormen door middel van een informatiebijeenkomst. Helaas hebben wij deze bijeenkomst moeten annuleren omdat de Coronacrisis bijeenkomsten als door ons geïnitieerd niet toeliet. Wel hebben wij eenieder uitgenodigd daar er behoefte is persoonlijk contact met ons op te nemen. Hier heeft niemand verder op gereageerd.

3. Financiële participatie

Naast dat wij van mening zijn dat wij de mogelijkheid tot financiële participatie zo breed mogelijk moeten trekken hebben wij ook enkele persoonlijke afspraken gemaakt. Eerst wil ik u duidelijk maken hoe wij de 50% lokaal eigenaarschap proberen te realiseren.

Ook kan Tomorrow Energy om directe voordelen te bieden voor omwonenden biedt Tomorrow Energy samen met energiemaatschappij een voordelig en duurzaam stroomaanbod, direct aan eindgebruikers in de omgeving.

Middels leningen of preferente aandelen kan de lokale bevolking indien gewenst 50% eigenaar van het zonnepark worden, waarvoor vrijwel geen eigen vermogen nodig is. Zo wordt financiële participatie voor eenieder toegankelijk. Daarbij is het wel belangrijk zich te verenigen in bijvoorbeeld een energie coöperatie.

Direct aandeelhouder worden in het zonnepark

In de afgelopen periode is er vanuit de Nederlandse overheid, maar ook vanuit de lokale politiek en vanuit de omwonenden nadrukkelijk de wens uitgesproken dat de directe omgeving voor 50% aandeelhouder zou moeten kunnen worden in lokale duurzame energieprojecten. Op veel plaatsen worden hiertoe bijvoorbeeld lokale energie coöperaties opgericht.

Wij delen de mening dat het draagvlak voor de energietransitie en daarmee dus ook de ontwikkeling van bijvoorbeeld een zonnepark 'in je achtertuin', toe zal nemen als de lokale bevolking direct van het lokale duurzame energieproject profiteert. Of sterker nog, mede-eigenaar wordt. Daarom hebben hiervoor ook een mogelijkheid uitgewerkt.

Maar deze optie kent ook een paar hobbels die genomen moeten worden. Het grote probleem voor de lokale bevolking of een lokale energie-coöperatie om aandeelhouder te worden in een duurzaam energieproject, is enerzijds het ontwikkelingsrisico en anderzijds de grote hoeveelheid benodigd kapitaal.

Ontwikkelingsrisico

Voordat een project gebouwd kan worden moet het eerst 'ontwikkeld' worden. Dit betekent dat bijvoorbeeld een grondovereenkomst met een landeigenaar getekend moet worden, de vergunningen moeten worden aangevraagd (inclusief verschillende studies die hiervoor benodigd zijn en het betalen van de lege kosten), een netwerkaansluiting voor de export van elektriciteit moet worden veiliggesteld inclusief een aanzienlijke aanbetaling en de SDE+ subsidie moet worden aangevraagd en toegekend. Deze hele ontwikkelingsfase kan voor één project jaren duren en honderdduizenden euro's kosten. En als er ergens een kink in de kabel komt, ben je de hele investering kwijt!

De enige reden waarom wij als ontwikkelaar het risico kunnen lopen om op een project onze hele ontwikkelingsinvestering kwijt te raken, is door een groot aantal projecten tegelijkertijd over heel Nederland te ontwikkelen. De succesvolle projecten betalen op die manier voor de projecten die helaas niet doorgaan. Als je als lokale bevolking alleen mee doet in het enige lokale project, loop je een reëel risico je gehele investering kwijt te raken. Wij denken dat het niet redelijk is om dit van een lokale gemeenschap te vragen.

Kapitaal kosten

Als het project de ontwikkelingsfase succesvol heeft doorlopen en klaar is om gebouwd te worden, zal het gefinancierd moeten worden. Elk project is natuurlijk anders, maar de kosten voor het bouwen van een zonnepark bedragen ongeveer 1 miljoen euro per MW. Het zonnepark de Linden wordt

ongeveer 4,5 MW groot en daarmee bedraagt de totale investering circa 4,5 miljoen euro.

Nu zijn we over het algemeen in staat om een groot deel van deze investering te financieren met behulp van een projectlening van een bank, maar voor zonnepark de Linden verwachten wij dat we zeker nog € 900.000,- eigen geld zullen moeten investeren. Plus natuurlijk de kosten van de voorinvestering in de ontwikkelingsfase, inclusief een bijdrage aan de projecten die niet succesvol waren. Al met al, verwachten wij dat we voor zonnepark de Linden ongeveer €1 miljoen eigen geld beschikbaar moeten stellen. Als de lokale bevolking 50% eigenaar van het project wil worden, zullen ze dus ongeveer €500.000,- eigen geld in moeten leggen. Dit is natuurlijk een erg groot bedrag.

Omdat het in de praktijk erg lastig zal zijn om lokaal €500.000,- bij elkaar te brengen, hebben we een oplossing bedacht waarbij de lokale bevolking toch 50% aandeelhouder in het project kan worden, *zonder* eigen geld ter beschikking te stellen! De oplossing is simpel: wij zijn bereid om dit geld aan de lokale bevolking te lenen ten einde het te investeren in het zonnepark de Linden.

Deze lening wordt terugbetaald uit de opbrengsten (dividend) die de lokale energie-coöperatie uit het zonnepark zal ontvangen. Over de details van deze lening, zoals de looptijd, het afbetalingsschema en het rentepercentage zullen we verder in overleg treden. Maar op dit moment denken we aan een afbetalingstermijn tussen de 10 en 15 jaar en een rentepercentage van 8% - 9%.

Wat wel nodig is, is dat de lokale bevolking zich verenigd in bijvoorbeeld een lokale energie-coöperatie. Het is in de praktijk te lastig als iedereen individueel een lening aan moet gaan en aandeelhouder moet worden. We willen daarom maar twee aandeelhouders in het project: 50% in eigendom van de lokale bevolking en 50% blijft eigendom van ons. Wij blijven ook verantwoordelijk voor het dagelijkse management van het zonnepark.

De omwonenden familie Hesselmans en familie van Erven hebben beiden gezegd dat zij ook graag willen dat wij hun huizen verduurzamen. Ook hier willen wij mij met onze energiecoaches uit de regio graag naar kijken op het moment dat de vergunning is verleend.

Wij zijn bereid om als optie aan de gemeente aan te bieden een duurzaamheids- of gebiedsfonds op te richten. Wij zouden hiervoor graag -zoals een standaard lijkt te zijn in onze business- 50 eurocent per kWh/per jaar beschikbaar voor stellen. Dit wil zeggen dat wij na jaar 1 kijken hoeveel kWh wij hebben opgewekt met het zonnepark en dit aantal doen wij maal een halve euro, en dit wordt dan een proces dat zich jaarlijks zal herhalen.

Wel is het belangrijk dat als het fonds niet van de gemeente is, maar van een derde partij (bijvoorbeeld een dorpsraad) dat er een duidelijk plan qua besteding beschikbaar gesteld wordt aan ons. Het is namelijk wel onze bedoeling dat het geld ook daadwerkelijk naar de (nabije) omgeving van het zonnepark toevloeit. Eventueel kunnen wij het bedrag ook op voorhand (indicatief) uitrekenen en deze gebruiken om de huizen/bedrijven in de nabijheid te verduurzamen. Uit gesprekken met enkele omwonenden is gebleken dat hier behoefte aan is.

Er zijn dus verschillende opties die wij kunnen hanteren. En uiteindelijk willen wij na het verkrijgen van de vergunning kijken welke mogelijkheden er zijn. Dit omdat wij -zeker bij dit project- erg afhankelijk zijn van de te verkrijgen subsidie.

If tomorrow matters

Bijlage 1 - Adressenbestand

Nr	Straat	Postcode Plaats
1	Oude Beeksepad 40	5053 ME Goirle
2	Oude Beeksepad 40 A	5053 ME Goirle
3	Oude Beeksepad 42	5053 ME Goirle
4	Boterpad 6	5081 NP Hilvarenbeek
5	Lage wal 102	5053 MC Goirle
6	Hilvarenbeekseweg 29	5053 MD Goirle
7	Hilvarenbeekseweg 31	5053 MD Goirle
8	Hilvarenbeekseweg 23	5053 MD Goirle
9	Hilvarenbeekseweg 27	5053 MD Goirle
10	Hilvarenbeekseweg 35	5053 MD Goirle
11	Ambrosiusweg 15 A	5081 NV Hilvarenbeek
12	Ambrosiusweg 15 A	5081 NV Hilvarenbeek
13	Ambrosiusweg 13	5081 NV Hilvarenbeek
14	Tilburgseweg 51	5081 NG Hilvarenbeek
15	Tilburgseweg 49 B	5081 NG Hilvarenbeek
16	Tilburgseweg 49 A	5081 NG Hilvarenbeek
17	Tilburgseweg 49	5081 NG Hilvarenbeek
18	Tilburgseweg 47 A	5081 NG Hilvarenbeek
19	Tilburgseweg 47	5081 NG Hilvarenbeek
20	Tilburgseweg 45	5081 NG Hilvarenbeek
21	Tilburgseweg 43	5081 NG Hilvarenbeek
22	Hilvarenbeekseweg 70	5053 MD Goirle
23	Hilvarenbeekseweg 80	5053 MD Goirle
24	Ambrosiusweg 2	5081 NV Hilvarenbeek
25	Ambrosiusweg 11	5081 NV Hilvarenbeek
26	Ambrosiusweg 9	5081 NV Hilvarenbeek
27	Ambrosiusweg 7 A	5081 NV Hilvarenbeek
28	Ambrosiusweg 7	5081 NV Hilvarenbeek
29	Ambrosiusweg 1	5081 NV Hilvarenbeek
30	Ambrosiusweg 3	5081 NV Hilvarenbeek

Bijlage 2 - Landschappelijke inpassing

